

CHUẨN CHO KIỂM TRA ĐÁNH GIÁ SINH VIÊN TRONG QUÁ TRÌNH THAM GIA LAO ĐỘNG THEO QUI TRÌNH GIẢNG DẠY MỚI

NGÔ THỊ THANH THÙY - ĐỖ KIM DUNG

Bộ môn các môn tự chọn

I. PHẦN MỞ ĐẦU

Trong "Giáo dục đại học Việt Nam trước những thách thức của thế kỷ XXI" (2/1994) - Giáo sư Trần Hồng Quân đã nêu : Đặc điểm lớn nhất của nền giáo dục Việt Nam hiện nay bao gồm cả giáo dục đại học, là đang tiến hành công cuộc đổi mới giáo dục, theo đường lối đổi mới kinh tế - xã hội toàn diện và sâu sắc, được đề ra từ Đại hội Đảng cộng sản Việt Nam lần thứ 6 (12/1986) và được phát triển tại Đại hội Đảng lần thứ 7 (1991).

Định hướng cơ bản của công cuộc đổi mới giáo dục là chuyển từ phục vụ những yêu cầu và hoạt động trong "*Nền kinh tế kế hoạch hóa tập trung bao cấp*" sang đáp ứng những yêu cầu và hoạt động trong "*nền kinh tế hàng hóa nhiều thành phần, vận hành theo cơ chế thị trường có sự quản lý của Nhà nước, theo định hướng XHCN*".

Theo GS Lê Khánh Bằng "Nhà trường đại học hiện nay phải là :

- a. Nhà trường hiện đại gắn chặt với khoa học và sản xuất.
- b. Chức năng của nhà trường đại học được mở rộng: vừa đào tạo, vừa bồi dưỡng, vừa nghiên cứu khoa học, vừa phổ biến khoa học và tham gia sản xuất.
- c. Nội dung dạy học được hiện đại hóa, gắn chặt với khoa học và sản xuất.
- d. Tổ chức, quản lý trường đại học theo kiểu mới, theo tinh thần dân chủ công khai, mở rộng, liên kết với các Viện nghiên cứu, cơ sở sản xuất".

("Nâng cao chất lượng và hiệu quả dạy học ở đại học cho phù hợp với những yêu cầu mới của đất nước" - Nxb GD-HN 1997)

Như vậy, yêu cầu của nền giáo dục đại học Việt Nam thế kỷ mới "Nhà trường đại học là tổ chức lao động có cường độ lao động cao nhất của xã hội, là nguồn gốc của tinh thần phân tích, phê phán, sáng tạo, mà nếu không có tinh thần đó thì xã hội sẽ không tiến lên được" (UNESCO).

Hơn nữa, trường đại học phải là nơi : Đào tạo những con người có tri thức, kỹ năng cơ bản và nhân cách để sống và hoạt động tích cực, chủ động trong một xã hội văn minh; có khả năng liên tục hoàn thiện bản thân thích nghi với phát triển của đất nước theo kinh tế thị trường, có định hướng xã hội chủ nghĩa và với sự biến đổi của công nghệ; biết tìm việc làm thích hợp cho bản thân và tạo việc làm hữu ích cho nhiều người.

Chính vì vậy, nền tổ chức cho học sinh lao động trong trường đại học cũng là một việc làm cấp thiết, nhưng việc làm đó sẽ càng có ý nghĩa và kết quả hơn khi chúng ta đề ra được các chuẩn cho kiểm tra đánh giá sinh viên cả về tri thức, kỹ năng và thái độ, cả về lý thuyết và thực hành, phải kết hợp đánh giá định lượng, định tính, kết hợp đánh giá thành tích lao động của từng sinh viên cũng như của cả lớp để có kế hoạch kịp thời điều chỉnh quá trình hướng dẫn sinh viên lao động. Chuẩn cho kiểm tra, đánh giá phải đảm bảo yêu cầu kịp thời, khách quan, chính xác.

II. PHẦN NỘI DUNG

❖ Các chuẩn cho kiểm tra đánh giá sinh viên lao động

(Lao động cải tạo môi trường và lao động nghĩa vụ)

Khi đề ra các chuẩn cho kiểm tra, đánh giá sinh viên trong môn lao động, chúng tôi đã quán triệt theo quan điểm giáo dục tích cực "lấy trò làm trung tâm" tức là:

Trò tự mình tìm ra kiến thức bằng hành động của chính mình. Đối thoại : Trò - Trò; trò - thầy; hợp tác với bạn; học bạn.

Hợp tác với thầy, khẳng định kiến thức do trò tìm ra. Học cách học, cách giải quyết vấn đề, cách sống và trưởng thành. Tự đánh giá, tự điều chỉnh, làm cơ sở để thầy cho điểm cơ động.

1. Mục đích: Trong lao động xây dựng môi trường và lao động nghĩa vụ, xếp loại (các chuẩn) là một biện pháp để kiểm tra, đánh giá học sinh trong quá trình tham gia lao động, có tác dụng động viên ý thức trách nhiệm, ý thức rèn luyện và tinh thần phấn đấu vươn lên hoàn thành những nhiệm vụ được giao, đồng thời giúp nhà trường đánh giá được học sinh trong rèn luyện phẩm chất đạo đức và kỹ năng lao động.

Ngày nay sinh viên tốt nghiệp đại học, ngoài một bộ phận được Nhà nước phân công công tác, còn phần lớn phải tự tìm việc làm, tự tạo việc trong xã hội. Môn lao động góp phần giúp họ thêm năng lực cơ động, thích ứng trong thị trường sức lao động.

2. Yêu cầu: Đánh giá đúng ý thức, tinh thần thái độ và mức độ hoàn thành nhiệm vụ được giao, đồng thời giúp sinh viên tiếp tục phát huy những ưu điểm, khắc phục những thiếu sót trong quá trình rèn luyện và học tập với hoạt động lao động.

3. Tiêu chuẩn: Để đánh giá căn cứ vào 3 mặt:

1. Ý thức tham gia lao động
2. Yêu cầu kỹ thuật.
3. Mức độ hoàn thành công việc.

4. Phân loại: A, B, C (từng buổi)

❖ *Loại A:* (Tốt)

1. Có tinh thần tự giác, sẵn sàng xung phong nhận nhiệm vụ, làm việc đúng giờ, chuẩn bị tốt dụng cụ. Bảo đảm đoàn kết, có tinh thần tương trợ, hợp tác. Không để xảy ra tai nạn lao động, không làm hư hỏng mất mát dụng cụ.

2. Nắm vững nội dung công việc được giao, thao tác tốt.

3. Hoàn thành yêu cầu về chất lượng, vượt yêu cầu về khối lượng.

❖ *Loại B:* (Đạt yêu cầu)

1. Có tinh thần tự giác, chấp hành sự phân công.

- Làm việc đúng giờ, chuẩn bị đủ dụng cụ.

- Bảo đảm đoàn kết.

- Không để xảy ra tai nạn, không để hư hỏng và mất mát dụng cụ.

2. Nắm vững được nội dung công việc được giao, thao tác đúng.

3. Đạt yêu cầu về khối lượng và chất lượng.

❖ *Loại C:* (Không đạt yêu cầu)

1. Thiếu tự giác không chấp hành sự phân công.

- Đi muộn về sớm.

- Không có dụng cụ

- Không đoàn kết trong lao động

- Để hư hỏng, mất dụng cụ.

- Xảy ra tai nạn lao động.

2. Không nắm được nội dung, yêu cầu công việc, thao tác lúng túng.

3. Không đạt yêu cầu về khối lượng và chất lượng công việc được giao.

5. Xếp loại học kỳ trên cơ sở xếp loại mỗi buổi:

- *Loại A:* 70% số buổi xếp loại A, còn lại xếp loại B, không có số buổi xếp loại C.

- *Loại B:* 50% trở lên số buổi xếp loại A và B

- *Loại C:* 50% trở lên số buổi xếp loại C

- *Xếp loại cả năm*: Căn cứ vào kết quả xếp loại của 2 học kỳ, lấy kết quả xếp loại học kỳ 2 là chủ yếu.

6. Cách tính điểm rèn luyện:

- Bỏ 2-3 buổi trừ 0,1 điểm
- Bỏ 4-5 buổi trừ 0,2 điểm
- Bỏ 6 buổi trở lên trừ 0,3 điểm.
- Đạt loại A thưởng 0,2 điểm.
- Được trường khen thưởng thêm 0,1 điểm.
- Đạt loại C : Trừ 0,2 điểm, nếu bị khiển trách trừ 0,1 điểm.

Điểm phạt hoặc thưởng có giá trị tính vào điểm TBCMR sau khi được khoa xác nhận.

III. KẾT LUẬN

Chuẩn cho kiểm tra, đánh giá sinh viên trong quá trình tham gia lao động theo qui trình giảng dạy mới là một việc làm cần thiết, quan trọng và có ý nghĩa, nó góp phần tích cực trong hệ thống hình thành nhân cách và trí thức của sinh viên. Đặc biệt nếu các chuẩn đánh giá sát hợp, công bằng sẽ tạo điều kiện phát huy tính tích cực, tự giác và yêu thích môn lao động trong mỗi sinh viên và tập thể sinh viên.

Qua đề tài khoa học này, chúng tôi mong muốn được sự tham gia, đóng góp ý kiến của các cấp lãnh đạo ở trường, các bộ môn, các bạn đồng nghiệp... làm cho các chuẩn kiểm tra, đánh giá sinh viên trong lao động ngày càng có tác dụng thực tế, sâu sắc phù hợp với mục tiêu giáo dục đào tạo mới trong trường đại học.